PRAVILNIK O NAČINU I ROKOVIMA VRŠENjA POPISA I USKLAĐIVANjA KNjIGOVODSTVENOG STANjA SA STVARNIM STANjEM IMOVINE I OBAVEZA ("Sl. glasnik RS", br. 45/2016 i 113/2021)

PRAVILNIK O NAČINU I ROKOVIMA VRŠENjA POPISA I USKLAĐIVANjA KNjIGOVODSTVENOG STANjA SA STVARNIM STANjEM IMOVINE I OBAVEZA

("Sl. glasnik RS", br. 45/2016 i 113/2021)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se predmet, ciljevi, obveznici, metode, tehnike, postupak i procedure popisa, vrste i rokovi za izvršenje popisa, te načini usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Član 2

Popis imovine i obaveza vrši se u skladu sa načelima urednog inventarisanja, a posebno sa načelima:

1) pojedinačnog obuhvatanja,

2) potpunosti,

3) istinitosti,

4) uzimanja u obzir ekonomske svojine,

5) tačnog označavanja i

6) mogućnosti provjere, odnosno kontrole.

Član 3

Pod usklađivanjem knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza podrazumijeva se usklađivanje:

1) fizičkog stanja i knjigovodstvenih vrijednosti imovine formiranih tokom obračunskog perioda u pomoćnim knjigovodstvenim evidencijama (evidencijama o nekretninama, postrojenjima i opremi, robnom knjigovodstvu, knjizi inventara, dnevniku blagajne i slično) sa stvarnim stanjima utvrđenim popisom,

2) knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza dobijenih evidentiranjem poslovnih događaja do dana popisa u analitičkim evidencijama potraživanja od kupaca, obaveza prema dobavljačima, iskorišćenih i odobrenih kredita i zajmova, primljenih i datih avansa i drugog sa njihovim stvarnim vrijednostima utvrđenim popisom i

3) vrijednosti imovine i obaveza utvrđenih na način opisan u t. 1) i 2) ovog člana sa vrijednostima te imovine i obaveza dobijenim primjenom neke od dozvoljenih metoda vrednovanja različitih od metode istorijskog troška (vrijednosti utvrđene primjenom metoda tekućeg troška, diskontovane vrijednosti, neto prodajne vrijednosti i drugo).

Član 4

(1) Predmet popisa iz člana 1. ovog pravilnika su:

1) imovina u vlasništvu obveznika popisa, uključujući i imovinu uzetu pod finansijski zakup,

2) imovina koja nije u vlasništvu obveznika popisa, a koju obveznik popisa posjeduje, koristi, kojom upravlja i slično, na osnovu zakona, ugovora, sporazuma ili po nekom drugom osnovu i

3) obaveze koje, u skladu sa propisima kojim se reguliše oblast računovodstva, predstavljaju obaveze obveznika popisa.

(2) Imovina iz stava 1. tačka 1) ovog člana obuhvata: stalnu materijalnu imovinu u vlasništvu ili uzetu pod finansijski zakup, nematerijalna sredstva, investicione nekretnine, biološka sredstva i

sredstva kulture, dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, zalihe, potraživanja, gotovinu, gotovinske ekvivalente, date avanse, aktivna vremenska razgraničenja i druge imovinske oblike u vlasništvu obveznika popisa.

(3) Imovina iz stava 1. tačka 2) ovog člana obuhvata imovinu uzetu pod tekući (operativni) zakup, tuđu robu na obradi i doradi, robu preuzetu u komision i konsignaciju, tuđi materijal na obradi i doradi, hartije od vrijednosti van prometa i druge imovinske oblike koje obveznik posjeduje, koristi, kojima upravlja i slično, na osnovu zakona, ugovora, sporazuma ili po nekom drugom osnovu.

(4) Pod obavezama, u smislu odredaba iz stava 1. tačka 3) ovog člana, podrazumijevaju se sve dugoročne i kratkoročne zakonske, ugovorne, izvedene i druge vrste obaveza, nastale a neizmirene do datuma popisa, kao i procijenjene obaveze (rezervisanja) i druge obaveze koje, u skladu sa propisima kojim se reguliše oblast računovodstva, predstavljaju obaveze obveznika popisa.

Član 5

Ciljevima popisa, u smislu odredaba ovog pravilnika, smatraju se:

1) utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obaveza,

2) utvrđivanje fizičkih i vrijednosnih odstupanja između knjigovodstvenog stanja i stvarnog stanja,

3) detaljna analiza uzroka utvrđenih odstupanja,

4) predlaganje postupaka i procedura usaglašavanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem,

5) donošenje odluke o izboru adekvatnih postupaka i procedura usaglašavanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i

6) sprovođenje odabranih postupaka i procedura usaglašavanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Član 6

(1) U skladu sa čl. 3. i 17. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (u daljem tekstu: Zakon), obveznicima popisa iz člana 1. ovog pravilnika smatraju se:

1) sva privredna društva, uključujući društva za osiguranje, mikrokreditna društva, lizing društva, investicione fondove, društva za upravljanje investicionim fondovima, brokersko-dilerska društva, berze i banke, druge finansijske organizacije, zadruge, te druga profitna i neprofitna pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: Republika),

2) pravna lica i drugi oblici organizovanja koje je pravno lice sa sjedištem u Republici osnovalo u inostranstvu,

3) organizacioni dijelovi pravnih lica sa sjedištem izvan Republike,

4) korisnici prihoda budžeta Republike, budžeta opština i gradova i budžetskih fondova (budžetski korisnici) i

5) samostalni preduzetnici koji svoje poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva.

(2) Obveznicima popisa, u smislu ovog pravilnika, smatraju se i samostalni preduzetnici i druga fizička lica koja samostalnu djelatnost obavljaju s ciljem ostvarivanja dohotka, a koja svoje poslovne evidencije vode po sistemu prostog knjigovodstva u skladu sa propisima kojim se uređuje oporezivanje dohotka do samostalne djelatnosti.

(3) Pravna lica, uključujući i korisnike prihoda budžeta, koja se u skladu sa Zakonom smatraju obveznicima pripreme i prezentacije konsolidovanih finansijskih izvještaja, nemaju obavezu da vrše poseban popis imovine i obaveza za potrebe njihove prezentacije u konsolidovanim finansijskim izvještajima.

(4) U slučaju iz stava 3. ovog člana, obaveza popisa i usaglašavanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem odnosi se na popis imovine i obaveza koje se prezentuju u pojedinačnim finansijskim izvještajima.

Član 7

(1) Metodama popisa, u smislu ovog pravilnika, smatraju se:

1) metoda popisa na određeni dan,

2) metoda permanentnog popisivanja,

3) metoda popisa dodavanjem i oduzimanjem i

4) metoda popisa na osnovu uzorka.

(2) Obveznici popisa, svojim opštim aktom donesenim u skladu sa odredbama Zakona i ovog pravilnika, utvrđuju metode popisa koje odgovaraju specifičnostima poslovne djelatnosti koju obavljaju i karakteristikama imovine i obaveza koje su predmet popisa.

Član 8

(1) Pod popisom na određeni dan podrazumijeva se popis započet i okončan na dan popisa, tj. na dan kad se utvrđuje stvarno stanje imovine i obaveza.

(2) Popisom na određeni dan smatra se i popis koji započinje najranije deset radnih dana prije dana na koji se utvrđuje stvarno stanje imovine i obaveza, odnosno koji se završava najkasnije deset radnih dana nakon toga dana.

(3) Osim u dozvoljenim slučajevima definisanim ovim pravilnikom, metodom popisa na određeni dan utvrđuju se stvarna stanja zaliha, stalne materijalne imovine, investicionih nekretnina, sitnog alata i inventara, gotovine, gotovinskih ekvivalenata i drugih oblika imovine koju je moguće popisati primjenom tehnika popisa iz člana 12. stav 1. tačka 1) ovog pravilnika.

Član 9

(1) Metoda permanentnog popisivanja podrazumijeva stalno (kontinuirano) praćenje promjena (povećanja i smanjenja) na imovini ili obavezama tokom obračunskog perioda u pomoćnim knjigovodstvenim evidencijama obveznika popisa.

(2) Stanja imovine i obaveza utvrđena na način iz stava 1. ovog člana smatraju se njihovim knjigovodstvenim stanjima koja je na dan popisa neophodno uskladiti sa stvarnim stanjima.

(3) Stvarna stanja imovine i obaveza čije promjene se u toku obračunskog perioda prate metodom permanentnog popisivanja utvrđuju se primjenom odgovarajućih tehnika popisa iz člana 12. ovog pravilnika.

Član 10

(1) Primjena metode popisa dodavanjem i oduzimanjem dozvoljena je u slučaju popisa imovine i obaveza čija stvarna stanja objektivno nije moguće utvrditi primjenom metoda iz čl. 8. i 9. ovog pravilnika.

(2) Popis metodom iz stava 1. ovog člana podrazumijeva prethodno utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obaveza na određeni dan koji je različit od dana utvrđenog na način kao u članu 8. st. 1. i 2. ovog pravilnika, a zatim prilagođavanje tako utvrđenog stvarnog stanja dokumentovanim povećanjima i smanjenjima imovine i obaveza u periodu koji ne može biti duži od jednog kalendarskog mjeseca, računajući od dana kad je utvrđeno stvarno stanje.

(3) Obveznik popisa koji tokom obračunskog perioda primjenjuje metodu permanentnog popisivanja imovine i obaveza može donijeti odluku da popis izvrši primjenom metode dodavanja i oduzimanja.

NAPOMENA: Ovaj dokument nije objavljen u cijelosti.